

Resor med M 20 2011-2015

Redaktör: Carl Anders Torelm

Författare: Göran Ringqvist & Åke Foghammar

Innehåll	Sid
Inledning	1
2011	2
2012	5
2013	19
2014	20
2015	32

Inledning - Föreningens sjöresor

När Föreningen M 20 tog över fartyget M 20 så blev det tidigt fokus på att använda M 20 för olika sjöresor. Dels är hela syftet med Föreningen M 20 att bevara M 20 som ett sjögående museifartyg. Ett fartyg som ligger vid kaj och ej används slutar snart att fungera och blir obrukbar och kan i värsta fall sluta som sjunket vrak! Men det är också viktigt att bedriva verksamhet som kan inbringa intäkter för att täcka drifts- och underhållskostnader. Medlemsresor och charter är Föreningens huvudsakliga inkomstkällor. Ytterligare ett skäl var att Föreningen vill visa upp fartyget för allmänheten runt våra kuster. Från 2005 och framåt under varje sommarhalvår har M 20 genomfört många resor kring Sveriges kuster, besökt 100-tals hamnar och tagit emot tusentals besökare. Här följer en beskrivning M 20 resor i Föreningens regi under tiden 2005-2021. Dokumentet är uppdelat i tre delar, 2005-2010, 2011-2015 samt 2016-2021.

2011

Januari

Vintern är kall, isig och snöig och med stora påfrestningar för vårt fartyg. Stora omsorger visar Tommy Eklund, Magnus Faxén, Johan Magnusson och Rikard Wallmark. Ett omfattande renoveringsjobb är igångsatt för att bygga om förliga WC-rummet (Johan & Rickard). Kölmålning med mönja i förskepp och akterskarp genomförs av Håkan Bergmark & Tommy Stoor. Magnus håller kylan i schack med hjälp av extra värmebläktar.

Februari

Maskinistmöte i utbildningssyfte genomförs den 1 februari. Lärare är vår man från Sjöskolan på Beckholmen. Underhålls- och samarbetsplaner spikas. Sjöskolan disponerar M 20 vid kaj för maskinistutbildning och utför underhållsarbete i gengäld. Tommy Eklund utses till vår kontaktman.

Mars

Nya toaletter installeras ombord. Arbeten i Mässen avslutas – bländande! Årets kontroller av instrument förbereds och samordnas av Tommy E. Nya livflottar beställs hos Viking. Tall Ships Race-organisationen i Halmstad ger M 20 uppdraget att medverka som journalistplattform under ”racet” i augusti. Vår medlem Catharina Hansson kläckte idén. SFRO i Göteborg indikerar intresse för navigationsövningar ombord M 20.

April

Styrelsemöte och Årsmöte hålls ombord Sankt Erik. Årets program spikas och innebär resa runt kusten till Göteborg och återtåg via Göta Kanal. M 20 fyller 70 år! Viceamirals befälstecken blåser på M 20 och amiral Dick Börjeson håller vårtal och gratulerar den gamla damen.

Maj

Företaget Viking ombord, denna gång som kund. Uppdraget gäller seglats till Vaxholm. Detta är det första uppdraget 2011. Sten Hecker är FC. Vi besöker Rindövarvet för kontaktskapande inför ”Mellanbesiktningen 2012”. Efter avslutat uppdrag förtöjs M 20 i Vasahamnen för arbeten med sudbandsbyten och målning av fribord. Johan, Magnus, Rikard, Tommy S, Håkan och Håkis håller i hammare och penslar. Rikard basar! Örjan Elvingson levererar sitt vinterarbete i form av nylackade M 20-skyltar för SB och BB.

Juni

Arbeten avslutas i Vasahamnen lagom till nya uppdrag:

- Medlemmen Ulf Jarvin med stort sällskap (FC Håkansson, MtjC Faxén)
- Medlemmen Jacob Håkansson med grupp från Uppsala Universitet (FC Håkansson, MtjC Eklund)
- Vår samarbetspartner ”Upplevelsepresent” (FC Foghammar, MtjC Eklund)
- Ida Sixtensson med grupp från Sjöhistoriska Museet. (FC Foghammar, MtjC Eklund)

Den 30 juni bunkring och andra förberedelser inför långresan till Göteborg. Samma kväll losskastning för att övernatta på Märsgarn.

Juli

SFRO/Göteborg med Johan von Otter i spetsen och med Mats Andersson som FC genomför resan Stockholm till Karlskrona. Avsikten med övningen är träning i navigering och manöver. Brand ombord och man överbord tränas. Förutom Mats hittar vi nycklarna Frumerie och Landström. Jonas Nyman, en av grundarna till vår Förening, kommer från hemmet i Oslo och välkomnas särskilt. Natthamnar vid Märsgarn, den lilla orten Blankaholm syd Västervik och Kalmar. Tidigt söndag morgon mot Karlskrona via den östra, inre leden. Avmönstring på kvällen utom för Frumerie och Landström som fortsätter som nyckelbesättning hela vägen till Göteborg. Bunkring.

Göran ”Goran” Ringqvist tar befälet tisdagen 5 juli och för M 20 inomskärs för lunchförtöjning i Karlshamn och vidare till Simrishamn. Alla bingar intas av glada förväntansfulla medlemmar.

Rikard Wallmark medför hela sin familj. Falsterbokanalen och vidare till med natthamn i Helsingborg. Ett oförglömligt besök på Hallands Väderö före Halmstads angöring. Möte i Halmstad med styrgruppen för TSR – orderuttag kan man säga! Fredagen den 8 juli är målet nått. Maritiman i Göteborg tar emot M 20 och erbjuder en fin förtöjningsplats på utsidan av patrullbåten Hugin. Allt väl ombord! Lasse Landström ordnar ett uppdrag från Luculli Gille för en resa till Marstrand med Göran Ringqvist som FC.

Augusti

Den 3 augusti seglar M 20 söderut till Halmstad för uppdraget som journalistfartyg under TRS 4 – 7 augusti. Göran Ringqvist är FC och Håkansson MtjC. Många medlemmar ombord! Däcket målas under gång i strålände väder. Frumerie, Hamilton, Gullmarstrand, Wallmark och Håkansson utför jobbet. ”Goran” övervakar det hela från den soliga bryggan.

Efter väl genomfört uppdrag skiftas besättning. Sten Hecker är FC, Lasse MtjC, Anders Kierkegaard NO och Håkansson Alle Mans Djävel. Det är dags att genomföra ett uppdrag för vår medlem Björn Hedberg som väntar i Varberg. Resan dit är tuff. Vädret har skiftat till hård kuling och grov motsjö vilket inte passar M 20 så väl. Utbyter namnsignal med HMS Gladan, som är på väg till Kanarieöarna. Efter överenskommelse med Björn i Varberg beslutas att gå västerut till danska Laesö. Dag två är vi stillaliggande p g a oväder och prövar istället dansk mat & dryck. Björn bjuder besättningen på ”brakmiddag”.

Hemfärden går via besök på Hönö med Fiskemuseet och vidare till Maritiman i Göteborg.

Så är det dags för återtåget! Lördagen den 13 augusti losskastning med Göran Ringqvist som FC.

Övrig nyckelbesättning: Jan Frumerie, Lars Landström och Johan Magnusson. FC-skifte i Töreboda. Åke Foghammar, som planerat kanalfärden, intar FC-stolen för färden genom Västergötland och Östergötland.

I Motala mönstrar M 20-styrelsen ombord för färden till Söderköping. Föreningens revisor Kim Hamilton seglar styrman från Motala till Stockholm.

Valberedningens Jan Frumerie ordnar kräftskiva på kajen i Borensberg.

I Roxen skjuts salut för hjulångaren Eric Nordevall på väg på sin jungfruresa från Forsvik till Stockholm. Hon besvarar elden!

Göran Ringqvist tar över befälet i Söderköping på fredagen och för M 20 till Stegeborg samma kväll. Rikard Wallmark mönstras som däcksmän. Den 20 augusti seglar M 20 mot Sävsundet med lunchförtöjning i gamla Oxelösund. Sävsundets Krog är en höjdare enligt besättningen. Sista etappen går via Södertälje Kanal med mellanlandning på Björkö/Birka till hemmahamnen. Cirkeln är sluten. Janne Frumerie kastar in handduken i Byssan. Allt väl ombord!

Sista helgen i augusti hyr Åke Foghammar M 20 för sin hemliga sjöoperation ”Fatima”.

September

Vi erbjuder vår kajplats vid jagarpiren till Hjulångaren Eric Nordevall. Omförtöjning till Östra Brobänken. Kajplatsen ordnad med hjälp av vår medlem Jörgen Hammarstedt. Den 10 september genomförs ett uppdrag för företaget Upplevelsepresent. Sten Hecker är FC med Tommy Eklund som MtjC och Magnus Faxén som styrman. Den 11 september är Skeppsholms -dagen med många besökare. M 20 förtöjs vid ordinarie kajplats i kvällsbrisen denna söndagskväll.

Oktober

Tommy Eklund aktiverar höstens samarbete med Sjöskolan på Beckholmen. Medlemmen Marcus

Hjulhammar hyr för SMM:s räkning M 20 för en resa i ”Vasas kölvatten”. Eklund, Foghammar och Håkansson är besättning.

Vaktlista införs med en ansvarig VO varje vecka. Magnus Faxén är sammanhållande. Styrelsen beslutar att höstsammankomsten skall hållas på Kastellet i Stockholm måndagen den 12 december.

2012

Januari – Mars

M 20 ligger förtöjd vid jagarpiren väl förberedd för snö och kyla. Veckvis har vi utsett en VO som ansvarar för olika kontroller ombord. Små problem löser VO på egen hand. Vid allvarliga störningar hamnar problemet hos Magnus Faxén. Systemet fungerar väl och M 20 klarar vintern med bravur!

April

Här börjar planeringen för den spännande säsongen 2012. Före månadens utgång skall s k Mellanbesiktning genomföras. Det innebär torrsättning, bottenmålning, byte av anoder plus mängder av olika småreparationer. Det gäller att passa på när vårt fartyg står på torra land. Tommy Eklund såg till att loggen blev utbytt och förberedde installation av ett nytt ekolod.

Åke Foghammar och Jörgen Ek svarade för upphandling och organisation.

Årsmötet hölls den 19 april i vackra lokaler på Djurgårdsvarvet.

M 20 förtöjdes nedanför Djurgårdsstaden och blev en trevlig partystation inför årsmötet. Klockan 07.00 dagen därpå tvingades fyra tappra upp ur bingarna. M 20 skulle förtöjas på Rindövarvet senast klockan 09.00. Det blev slagsmål om gummikläder och sydvästrar. Göran Ringqvist och Anders F. Håkansson delade på bryggjtjänsten. Kyla och snöstorm blev ett slags adjö till vintern. Jan-Åke Linder och Mats Laurin tillhörde den tappra skaran.

Den 25 april genomfördes inspektionen av Gustaf Dillner från Sjöfartsverket som på Rindövarvet gav oss ett mycket högt betyg!

Maj-Juni

Åke Foghammar samlade gänget efter varvsvistelsen och förde den 5 maj M 20 till hemmahamn. Ombord fanns tunga pojkar; Johan Magnusson, Rickard Wallmark och Magnus Faxén

Den 11 juni genomförs en mycket lyckad ”VIP-resa”. Harald von Matérn var initiativtagare. På Bryggan står Håkansson medan Magnus Faxén står för det tekniska.

Den 12 juni chartras M 20 av Kurs 65 som fyller 50 år. Mats Andersson, Kim Hamilton, Harald von Matérn och Anders F. Håkansson genomför de något trassliga sjöturen. Håkansson/Hamilton förtöjer jagarpiren klockan 18.00 och intar en landgångswhiskey.

Sista långhelgen i juni genomfördes den numer traditionsenliga navigationsövningen med SFRO/G. 10 navigationstörstande medlemmar mönstrar ombord under torsdagen den 28 juni med Johan von Otter i övningsledningen. Mats Andersson är fartygschef.

Efter sedvanlig förbrödring och säkerhetsgenomgångar kastar M20 loss mot förbeställd natthamn i Vaxholm. Något komplicerad förtöjning pga att bryggan ej fick belastas av fartyget utan speciellt utlagda bottenankrade tampar måste användas. Detta förfaringsätt ifrågasattes naturligtvis av fartygets mycket kompetenta personal, något som i sin tur förorsakade en del klagomål ifrån hamnkaptenen till SMM. Ärendet är helt utrett och avklarat.

Avgång på fredagsmorgonen med nav.övning inomskärs. Passage av bl.a Lådna, Finnhamn och Husaröleden och Kapellskär med förtöjning i östra hamnen på Arholma. Eftermiddags-besök på f.d. norra batteriet under ledning av en tidigare fartygschef M20 och dennes hustru/sambo som driver värdshus på norra Arholma. Inför kvällen dagsranson/fördrink (rom av mycket hög klass) följt av middag och mingel ombord.

Lördag morgonen bjöd vädergudarna på dåligt väder med regn och hårda sydliga vindar. Avgång norrut och M20 rundar Arholma i mycket grov sjö. Beslut gå inomskärs och ej till Hamnskär som var planerat. Samma väg tillbaka via Husaröleden till Loren igen där vi övar tilläggnings vid utmärkt kaj i det f.d. basområdet. Studiebesök iland, bad och lunch.

Eftermiddagen bjöd på väderförbättring med solsken. Elverksproblem pga trasig impeller i kylvattenpump. Fortsatt navigering söderut till Ornö där vi förtöjde i Kyrkviken på Ornö östra sida. Därefter Ornö krog med förbeställd middag och härlig utsikt över hamnen med M 20 förtöjd tillsammans med en livräddningskryssare.

Avgång söndag morgon 08.30 via Järnholmsund, Baggenstaket, Skurusundet med förtöjning Jagarpiren kl 13.30. Lunch och utvärdering ombord, därefter rent skepp och hemfärd.

Juli

Olympiasseglingar i Nynäshamn 26 juli – 30 juli

Nynäshamns Segelsällskap, NSS, arrangerade kappseglingar för att celebrera 100-årsminnet av Olympiasseglingarna 1912. M 20 var engagerad som startfartyg för Starbåt och Finnjolle-klasserna. M20 gjordes klar för gång på torsdagsmorgonen 26 juli. Besättningen bestod av Sten Hecker (FC), Tommy Ekelund (MtjC), Lars Gattberg, Rikard Wallmark, Eric Jannerfeldt och Mats Laurin. I vackert sommarväder gick färden via Vaxholm, genom Finnålet norr om Kodjupet, Djuröbron, Jungfrufjärden och den s.k. mtb-leden väst om Ornö. Vidare över Mysingen förbi Mysingsholm och Ö. Röko med förtöjning i Nynäshamn.

Vi rundade den nybyggda jättestora nya piren och ”knöt fast” med babordssidan vid den stora piren längst in intill gästhamnen. En härlig dag blev det och på bryggan kunde vi under hela dagen njuta

varje sekund över att få vara ombord på M20 under gång i Stockholms vackra södra skärgård på väg mot Nynäshamn.

På fredagen tog Åke Foghammar över som FC och även Sten Gattberg embarkerade som ”övnings-FC”. Under dagarna tre förbereddes och agerade M20 startfartyg såväl förankrad inomskärs norr om hamnen som stillaliggande utomskärs i kappseglingsområdet söder om Nynäshamn. Efter utförrättat värv med jubileumsplaketter till besättningen återgick M20 under måndagen den 30 juli fullbunkrade i strålande högsommarväder via Mysingen, Jungfrufjärden och Baggensstaket till hemmahamnen vid Jagarpiren bakom Vasamuseet.

Augusti

Upplevelsepresent

Lördagen den 18 augusti stod dussinet nyfikna passagerare på kajen väntades på sin present. Vårt samarbete med www.upplevelsepresent.se hade lockat till ”full båt”! Passagerare som av olika anledningar, bl.a som julklapp, extra inkallelse till ”repövning” m.m. embarkerade förväntasfullt M20. Med Åke Foghammar som FC hann M 20 under två timmar med såväl ”I Vasas kölvatten” (framför slottet och Stockholms ström) som Hammarby sjöstad, och Nacka strand/Fjäderholmarna mot Skurusundet. En mycket lyckad och uppskattad tur av passagerarna.

M 20 med Veteranflottiljen till Åbo och Forum Marinum 21 – 29 augusti

Tisdag 21/8

Losskastning från Vasabryggan tisdag med 13 besättningsmedlemmar ombord. Mulet väder men inget regn och knappt någon vind. Efter passage av Vaxholms Kastell girade vi in i det smala och vackra Stegesundet. Därefter gick färden förbi fyren med det något annorlunda namnet Brödstycket och genom Lindalssundet med sina stiliga villor. Vi fortsatte på ostlig kurs mot Borgsundet, mellan Ljusterö och Grinda, där vi sänkte farten något från vår ekonomifart på 10 knop. Efter lunchuppehållet vid norra Svartsö gick vi söder om Ingmarsö, en passage som bjöd på många fina vyer. Väl ute på fjärden passade vi på att öva man över bord med hjälp av Williamson turn. Så småningom anslöt vi till Husaröleden strax söder om Finnhamn, och följde denna in mot Furusundsleden.

När vi kommit fram till Fejan hade Sjöbloms Fisk vänligheten att öppna restaurangen samt ge oss en trygg kajplats för natten med landström. Den stekta abborren gick inte av för hackor! Det visade sig att ytterligare ett sällskap fanns på restaurangen, nämligen några äkta vikingar som låg med sitt

skepp i en vik norröver. De skulle segla iväg till Mariehamn nästa morgon. Vi gick mätta och belåtna ombord och somnade ovaggade.

Onsdag 22/8

Ombord på M20 purrades besättningen för ännu en dag till sjöss: Vi vaknade till ytterligare en mulen dag med lite mer vind från syd. Efter losskastning satte vi kurs ner mot och ut i Furusundsleden. Där fanns det gott om färjor som vi gjorde bäst i att hålla oss väl undan för! Efter passagen söder om Tjärven kom vi ut på Ålands hav. Det gick långa sugande dyningar, vilka dock inte var till besvär. Efter ett tag siktade vi seglet på vikingaskeppet vid horisonten. Vi ändrade kursen en aning för att höra efter om allt var bra med dem. Allt var ok, så vi sade hej då med tyfonen och de svarade med sitt vikingahorn innan vi drog på igen till den våldsamma farten av 10 knop. Lunchen intogs under gång och smakade som alltid förträffligt.

Efter att ha väntat på en färja som vände kunde vi till sist förtöja i Mariehamn vid Lots-bryggan, akter om segelfartyget Pommern. Chieften konstaterade att den för oss utsedda elcentralen måste anpassas till vårt elsystem. Kommunens folk kom dock snabbt på plats och gjorde en omkoppling så att vi kunde stänga av hjälpkärran. Även om vi inte låg i gästhamnen fick vi tillåtelse att utnyttja deras toaletter, duschar och bastu. Tidningen Nya Åland kom ombord och gjorde ett reportage. Läs reportaget här. Även den svenska generalkonsuln Ingrid Iremark med make fick en visning av fartyget.

Kvällen avslutades med en trevlig och god middag på Ålands Segelsällskaps paviljong.

När vi sedan var på väg tillbaka till M 20 kom våra vänner vikingarna roende i hamnen! Vi hjälpte dem med förtöjning och lånade ut fendrar så att de kunde ligga utan att stöta mot bryggan under natten. Detta var särskilt viktigt eftersom alla sov ombord med seglet som tältduk.

Torsdag 23/8

På Åland var det regn och vi skänkte våra nyvunna vänner vikingarna en tanke, då de tillbringat natten i sitt öppna skepp med ett segel som tak. Efter frukosten avtog regnet en aning och vikingarna började så smått att vakna. Vi fick tillbaka våra fendrar och så gav vi oss av genom skärgården söder om Mariehamn med Åbo som mål. Under resan skulle vi avverka ca 12 sidor i båtsportkortan plus specialer. Allt som allt cirka 88 M.

Efter Ledsund bjöd Skärgårdshavet på medvind. Det var i allmänhet stora vidder med en del fina passager särskilt vid Föglö och Ljungö. Även om det finns en hel del öar är det påfallande lite bebyggelse.

Farledsutmärkningen kännetecknas av stora tydliga ensmärken i form av orange tavlor. Vid ett tillfälle hittade vi dock inte det nedre av aktermärkena i en enslinje. Efter att ha gått ett tag på

uttagen kurs kom emellertid märket fram – bakom en hög lastbil som hade parkerat på kajen! Vi kunde konstatera att vi låg rätt i leden.

Lagom till angöringen av Åbo hamn öppnade sig himlen och besättningen fick manna reling i regnkläder vid förtöjningen. På kajen var en mottagningskommitté med Forum Marinums VD Jaakko Tikka i spetsen. Vi förtöjde akter om den ståtliga fullriggaren Suomen Joutsen.

Kvällen avslutades med middag i M20:s mäss för besättningen.

Fredag 24/8

I Åbo förberedde sig M20 för att möta upp Rbb R142 Ystad och Mtb T56 på fjärden Erstan utanför Åbo. Klockan 17:00 avgick M20 med 9 passagerare, främst pressfolk, och 7 i besättningen för att möta T56 och Ystad ute till sjöss. Efter lite väntan så kom först T56 och rundade oss några gånger och sedan Ystad. Kamerorna från pressfotograferna överröstade nästan motorvrålet. klockan 20:00 dags för det get together-party som Forum Marinum arrangerat i museets båthall. Där saknades varken mat eller dryck; en fröjd för hungriga magar – sjön suger!

Lördag 25/8

Dagen ägnades åt fartygsvisning och diverse landbaserade aktiviteter vid Forum Marinum.

Söndag 26/8

Busstur arrangerad av Forum Marinum för utflykt till marinbasen i Pansio.

Vi fick jäkta i oss frukosten eftersom bussen skulle avgå 09.00. Eller som vår förbindelse-officer sade: "08.59 har den ännu inte gått, 09.01 har den just gått". Färden gick till ett minförråd som gjorts om till museum. Där fick vi en initierad visning av en pensionerad officer vid namn Eero Auvinen som kunde allt om de minor som fanns och ännu till stor del finns i Östersjön. Mycket intressant.

Efter hemkomst från Pansio lämnade Göran Ringqvist över FC-skapet till Åke Foghammar, som anlänt med färjan på morgonen. Förbindelseofficeren, kommendör Aimo Jokela, propsade på att få köra Göran R till flyget. Det visade sig att Aimo ville vädra sin veteranbil, en gul Citroën 2CV. Han tyckte det skulle vara ståndsmissigt för en veteran-FC!

Måndag 27/8

Vi gick samma väg mot Åland och Mariehamn som på ditresan. Väderleken bjöd dock på något sämre förutsättningar med vind och mer regn. Men även på resan västerut kom solen fram med jämna mellanrum.

Framåt kvällen anlände vi till Mariehamn och kunde förtöja på utsidan av T56 vid Lots-bryggan. Lågsäsongen hade börjat för segelklubben, så omklädningsrummet för damer och herrar var sammanslaget och uppdelat mellan vissa tider. Då damerna inte lämnat omklädningsrummet på

avsedd tid, blev några av oss mer prydda lite fördröjda men kunde till slut gå in i bastun strax efter klockan 18:00. Efter bastun bjöds besättningen ned i Gunrummet för lite stärkande dryck innan kvällen avslutades med en mycket god och näringsriktig måltid på Åss-paviljongen i hamnen.

Tisdag 28/8

Efter att M20 varit Rbb Västervik behjälplig vid losskastningen besökte besättningen

Sjöfartsmuseet och fullriggaren Pommern. Vi avnjöt sedan lunch ombord innan avgång och vi kastade därefter loss strax efter kl 13. Även denna dag bjöd på lite mer vindar och omväxlande väder i övrigt. Resan mot Fejan gick längs samma rutt som på utresan. Då det visade sig att bryggan vid Fejans Krog inte kunde leverera elektricitet i tillräcklig mängd till M20, ställdes förfrågan till familjen Sjöblom som vi gästade för några dagar sedan huruvida det gick bra att använda deras brygga. Detta gick alldeles utmärkt!

Framåt kvällen var det dags för middag, och besättningen vandrade mangrant vägen mot Fejans Krog. På vägen gjordes stopp vid det gamla karantän-sjukhuset Von Döbeln där Åke Foghammar berättade om Sjövärnsåren, Sveriges Flottas sglingsläger och ställets historia. Framme vid krogen intogs en mycket god måltid i glada vänners lag medan mörkret lade i sig över skärgården och Ålands hav.

Onsdag 29/8

Onsdagen bjöd på strålände väder. I lagom fart stävade M20 mot hemmahamnen.

Vi gick genom Stockholms skärgård samtidigt som den del av besättningen som inte var upptagen med fartygets säkra framförande genomförde "Rent skepp". Det uppstod ett problem med matlagning och disk, då ett antal säkringar brunnit upp. Elfelet gick inte att lösa under dagen, och vår lunch såg ut att bytas från soppa till något enklare. Varför inte vaniljyoghurt? Dock löses frågan med uppvärmning genom Janne Frumerie och fartygets mikrovågsugn och var och en kunde inta sin goda soppa rätt tempererad.

På väg mot hemmahamnen gjordes ett stopp på Vaxholms Fästning och Fästningsmuseum, där vi fick gratis inträde genom Åkes försorg. Vi kunde snart lägga till vid Jagarpiren vid Vasamuseet, och tackade varandra för en trevlig resa och goda insatser.

Veteranflotilljens reserapport finns att ladda ner här.

September

4 september hyr Svenska Bostadsfonden M20 en heldag. Losskastning 9.00 för en skär-gårdstur via Tegelön, Oxdjupet, Lindalssundet och Saxaren före lunchförtöjning vid Vaxholms Kastell. Lunch i

Minbaren och konferens i utmärkta lokaler iland varefter åter till Jagarpiren med förtöjning 17.00.

Åke Foghammar (FC) och Magnus Faxén (MtjC).

12 september hyr SMM med St. Eriks guider m.fl. M20 för en förmiddagstur i tre timmar. i

Stockholms hamn, Hammarby sjöstad och Skurusundet. Åke Foghammar (FC) och Tommy Eklund (MtjC).

Oktober

3 oktober hyr Johan Boström M20 för en tur med sina arbetskollegor (tandläkare m.fl.).

I ösregn och hård sysostlig vind genomförs halva resan i mörker. Turen går via Nybroviken – Strömmen – Fjäderholmarna – inloppet till Skurusundet – längs Lidingölandet till Aga och åter via Fjäderholmarna. Gästerna var mycket nöjda. Sannolikt kommer några av dem bli medlemmar i föreningen M20. Sten Hecker (FC) och Magnus Faxén (MtjC).

4 oktober hyr Upplevelsepresent M20 för en gruppcharter. Turen gick via Stockholms Ström – Hammarbykanalen – Hammarby sluss – Riddarfjärden – Norr Mälarstrand.

Gästerna debarkerade glada och nöjda varefter vi gick tomma raka spåret tillbaka till Jagarpiren. Sten Hecker (FC) och Magnus Faxén (MtjC).

5-6 oktober hyr Lars Landström M20 för att fira Flottans telehantverkare 50 år!

Losskastning 13.00 för en skärgårdstur via Tegelön, Oxdjupet, Lindalssundet och Saxaren före förtöjning 17.00 vid Vaxholms Kastell. Efter utklarat missförstånd om middag på fästningen omförtöjer vi och intar en utmärkt jubileumsmiddag på Vaxholms Hotell! Just när vi är åter förtöjda vid Vaxholms Kastell vid 22-tiden mår en av passagerarna dåligt. Vi kallar på Sjöräddningen och ambulans som för den sjuke för vård på Danderyds lasarett. Allt avlöper väl och vi somnar gott efter en god kopp Irish! Söndagsmorgonen inleds som sig bör med ”Ägg och Bacon” som det anstår en sjöman. Losskastning 10.30 och åter hemma 12.30. Åke Foghammar (FC) och Lars Landström (MtjC).

13 oktober hyr Carl-Johan Friis M20 för ett moment under en Svensxa! (24 personer!)

Kl. 14.00 hämtar vi upp den blivande brudgummen vid Slusstrappan varefter han får agera ManO med MOB och förtöjningsövningar vid Skeppsholmen.

Passagerarskifte och därefter navigering via Hammarby sjöstad och Fjäderholmarna till Skurusundet. Den även inhyrda/lånade mb Nixie (Jacob Wallenbergs) läkrar 17.00 iland passagerarna i Södra Skurusundet varefter vi återvänder tomma till hemmahamnen. Åke Foghammar (FC) och Tommy Eklund (MtjC).

November

10 november. Minerings- och sjunkbomsfällningsövning vid firandet av Kmd Olle Andersson 70 år. Med näst intill fullbemannat fartyg, 12 gäster och 6 besättningsmän, genomförs en fingerad minfällningsövning ost och nord om Fjäderholmarna. ”Gröna burkar” med rödtofsad säkerhetssprint används såväl som minor som sjunkbomber i den efterföljande ”ubåtsjakten” i Halvkakssundet öster om holmarna Sverige och Danmark vid inloppet till Skurusundet. Navigering vidare via Vaxholm före hemfärd mot hemmahamnen med väntande Pytt-i-panna för alla, ombord på isbrytaren St Erik! Ett av alla uppskattat arrangemang och med nostalgiska vibbar surrande i luften. Åke Foghammar (FC) och Tommy Eklund (MtjC) + 4 däcksmän.

17 november. M 20 går ut i Stockholms hamn och möter Rbb Ystad som också skall ligga vid Vasa-museet över vintern. Efter lite system och manöverkontroller förtöjer vi på Ystads utsida och påbörjar avrustning inför vintern. Göran Ringkvist (FC) och Magnus Faxén (MtjC).

19 november. Medlemsmöte ombord på St Erik. Efter lite allmän information om Föreningen M20 och planeringen inför 2013 höll Mats Ruhne ett uppskattat anförande om ”Vin, olivolja och Italienk buisness”. Deltagarna gladdes inte bara av Mats anförande utan även av hans Terenovin!

29 november. I isande kyla och snöglopp hyr Sandvik AB genom Jonas Nyman M 20 för en färd via Slottet, Hammarbyhamnen, Skurusundet och Tegelön för att förtöja vid Vaxholms kastell. Efter att ha kravlat sig ur alla overaller (utlånade av Ola Kvarnström) travar passagerarna (10 st) till museet och får en mycket intressant och gedigen guidning. Vila och mässsnack med öl och korv ombord innan gästerna går till ett dignande julbord i Kastellet's matsal Pansarbatteriet! Under tiden lagar besättningen (5 st) en härlig 3-rätters middag ombord och äter och mår gott. Klockan 22.30 kastar M 20 loss i svartaste natten, med frisk vind och full snöglopp! Radar och GPS-plottrarna tar oss säkert mot hemmahamnen som vi förtöjer vid 00.15 sedan gästerna strax innan debarkerat på Skeppsholmen. Åke Foghammar (FC) och Magnus Faxén (MtjC) + 3 däcksmän.

December

12 december. Föreningen nås av budet att föreningens grundare och ordförande sedan 2005, Anders F. Håkansson somnat in stilla och lugnt i sitt hem. Förmiddagssolen sken över Lilla Varholmen när han lämnade oss. Vi tackar för lång och trogen tjänst och lyser frid över hans ljusa minne!

15 december. Med gemensamma insatser från en handfull skara medlemmar görs slutlig avrustning. Med värmande glögg och pepparkakor önskar vi alla varandra en God Jul och Ett Gott Nytt M 20-år!

Veterans 2012 Turku Cruise

I augusti 2012 seglade Veteranflottiljen med en eskader bestående av M 20, T 56 och R 142 Ystad till Forum Marinum i Åbo. Forum Marinum i Åbo är ett mångsidigt centrum för marina aktiviteter och tillika även Finlands Flottmuseum. Detta år anordnade man en ” Maritime Cultural Weekend” för Veteranflottiljen. Eventet döptes snabbt till ”Veterans 2012 Turku Cruise”. Resan påbörjades den 21 augusti och avslutades den 29 augusti.

Tisdag 21/8

Efter samråd med besättningen om färdvägen till natthamnen på Fejan kastade vi loss från Vasabryggan kl 10.30 med 13 personer ombord. Vädret var mulet men inget regn och knappt någon vind.

Efter passage av Vaxholms Kastell på vår bb sida girade vi sb in i det smala och vackra Stegesundet. Därefter gick färden förbi fyren med det något annorlunda namnet ”Brödstycket” och genom Lindalssundet med sina stiliga villor. Efter Lindalssundet fortsatte vi på ostlig kurs mot Borgsundet, mellan Ljusterö och Grinda, där vi sänkte farten något från vår ekonomifart på 10 knop.

Färden gick sedan norrut i Staveström, ost om Ljusterö. Väl utkomna ur Puttalsundet började vi fundera på en lunchförtöjning. Denna hittade vi på norra Svartsö där vi inmundigade Jannes fisksoppa.

Efter lunchuppehållet gick vi söder om Ingmarsö, en passage som bjöd på många fina vyer. Väl ute på fjärden passade vi på att öva man över bord med hjälp av Williamson turn. Så småningom anslöt vi till Husaröleden strax söder om Finnhamn. Denna led följde vi sedan genom Blidösund och in i Furusundsleden.

På Fejan hade Sjöbloms Fisk vänligheten att öppna restaurangen för oss samt ge oss en trygg kajplats för natten med landström. Den stekta abborren gick inte av för hackor! Det visade sig att ytterligare ett sällskap fanns på restaurangen, nämligen några äkta vikingar som låg med sitt vikingaskepp i en vik norröver. De skulle segla iväg till Mariehamn vid 4-5 tiden nästa morgon. Vi gick mätta och belåtna ombord och somnade ovaggade.

Onsdag 22/8

Vi vaknade till ytterligare en mulen dag med lite mer vind från syd och ägnade våra vänner vikingarna en tanke innan vi åt frukost. Roger från Sjöbloms Fisk hjälpte till med förtöjningarna vid losskastningen och så satte vi kurs ner mot och ut i Furusundsleden. Där fanns det gott om färjor som vi gjorde bäst i att hålla oss väl undan.

Efter passagen söder om Tjärven kom vi ut på Ålands hav. Det gick långa sugande dyningar, vilka dock inte var till besvär. Efter ett tag siktade vi seglet på vikingaskeppet vid horisonten. Vi ändrade kursen en aning för att höra efter om

allt var bra med dem. Allt var ok så vi sade hej då med tyfonen och dom svarade med sitt vikingahorn innan vi drog på igen till den våldsamma farten av 10 knop. Lunchen intogs under gång och smakade som alltid förträffligt.

Snart siktade vi Åland men det tog ytterligare någon timma innan vi tog oss in i skärgården söder om Marhällan. Efter att ha väntat på en färja som vände kunde vi till sist förtöja i Mariehamn vid Lotsbryggan akter om segelfartyget Pommern. Det var inte första gången som M20 i Föreningens regi besökte Mariehamn. Redan för tre år sedan var vi där, chartrade av SFRO-G.

Chiefen konstaterade att den för oss utsatta elcentralen måste anpassas till vårt elsystem. Kommunens folk kom dock snabbt på plats och gjorde en omkoppling så att vi kunde stänga av hjälpkärran. Även om vi inte låg i Gästhamnen fick vi tillåtelse att utnyttja deras toaletter, duschar och bastu. Besättningen hade fritt inträde till Sjöfartsmuseet och Pommern, vilket dom flesta utnyttjade.

Tidningen Nya Åland kom ombord och gjorde ett reportage, men även den svenska Generalkonsuln Ingrid Iremark med man fick en visning av fartyget. Kvällen avslutades med en trevlig och god middag på Ålands Segelsällskaps paviljong. När vi sedan var på väg tillbaka till M20 kom våra vänner vikingarna roende i hamnen. Vi hjälpte dom med förtöjning och lånade ut fendrar så dom kunde ligga utan att stöta mot bryggan under natten. Detta var särskilt viktigt eftersom alla sov ombord med seglet som tätduk.

Torsdag 23/8

Vi vaknade i regn och skänkte vikingarna som sov under seglet en tanke.

Efter frukosten mönstrade en av besättningsmedlemmarna av och så var vi bara 12 st. Regnet hade nu stillat sig och vikingarna började så smått att vakna. Vi fick tillbaka våra fendrar och så gav vi oss av genom skärgården söder om Mariehamn med Åbo som mål. Under resan skulle vi avverka ca 12 sidor i båtsportkortet plus specialer. Allt som allt ca 88 M.

Efter Ledsund bjöd Skärgårdshavet på medvind. Det var i allmänhet stora vidder med en del fina passager särskilt vid Föglö och Ljungö. Lunch intogs under gång. FC åt på bryggan. Även om det finns en hel del öar är det påfallande lite bebyggelse.

Väl inne i Åbolands skärgård passerades ställen som Smörgrund och Lövskär. Farledsutmärkningen kännetecknas av stora tydliga ensmärken i form av orange tavlor. Vid ett tillfälle hittade vi dock inte det nedre av aktermärkena i en enslinje. Efter att ha gått ett tag på uttagen kurs kom emellertid märket fram över en hög lastbil som hade parkerat på kajen och vi kunde konstatera att vi låg rätt i leden.

Lagom till ankomsten av Åbo hamn öppnade sig himlen. Besättningen fick manna reling i regnkläder vid ankomsten till Forum Marinum. På kajen fanns en mottagningskommitté med VD Jaakko Tikka i spetsen. Vi förtöjde alldeles akter om segelfartyget Suomen Joutsen.

Ombord hade Jaakko Tikka sitt kontor och tillsammans med Mikko Meronen gick programmet igenom med FC och broschyrer och badge till var och en i besättningen överlämnades.

Kvällen avslutades med middag i mässen för besättningen.

Fredag 24/8

Vid frukosten kom vår Förbindelseofficer Kaptenlöjtnant Robin Elfving ner i mässen och hälsade oss välkomna. Han frågade efter våra behov av vatten, bunker, proviant, soptömning, mm.

Under dagen fanns tillfälle att besöka staden som delas av Aura å där Forum Marinum ligger vid mynningen.

Kl. 17 avgick vi med 9 passagerare, främst pressfolk, och 7 i besättningen för att möta T56 och Ystad ute på en fjärd som heter Erstan. Efter lite väntan så kom då först T56 och rundade oss några gånger och sedan Ystad. Kamerorna överröstade nästan motorvrålet. Efter att alla fått sitt lystmäte gick vi i eskader in till Forum Marinum och förtöjde.

Kl. 20 hade Åbo stad bjudit in till ett come together party i båthallen för samtliga. Där fattades varken mat, dryck eller vackra tal. Gåvor utväxlades mellan Veteranflottiljen och Forum Marinum – Åbo stad – Åbo hamn. Kvällen avslutades ombord varvid FC underhöll några inbjudna gäster i Gunrummet.

Lördag 25/8

Efter frukost kom vår förbindelseofficer och erbjöd en visning av Korvetten Karjala. Det var en utmärkt visning av alla utrymmen ombord och med intressanta redogörelser för verksamheten. För övrigt hade vi fritt tillträde till museets alla delar. Besättningen ägnade sig åt fria aktiviteter under dagen blandat med visning av fartyget i samband med öppet skepp.

På eftermiddagen hade Kommendör Timo Stålhammar inbjudit totalt 20 personer från Veteranflottiljen till en mottagning på Suomen Joutsen. Där fattades inte heller mat och dryck. Anledningen till mottagningen var inte enbart Veteranflottiljens besök utan det skulle avhållas en jazzkonsert med Militärorkester och med Viktoria Tolstoy som sångerska. För detta hade man även bjudit in stadens honoratiores som vi fick froterra oss med. MILjazz blev ett uppskattat inslag under kvällen.

Under helgen firade Åbo det möte som skedde år 1812 mellan dåvarande kronprinsen Carl Johan Bernadotte och tsar Alexander. Detta gjordes som ett spel där kronprinsen och tsaren med följe roddes i en slup försedd med svenska örlogsflaggan. Roddarna var iklädda gammaldags svenska uniformer. Kanoner var uppställda på båda sidor om ån och man sköt växelvis lösen under stort jubel från publiken. Resten av kvällen ägnades åt fria aktiviteter i glada vänners lag på de pubar och liknande som fanns utefter ån.

Söndag 26/8

Vi fick jäkta i oss frukosten eftersom en buss skulle avgå 09.00. Eller som vår förbindelseofficer sade: 08.59 har den ännu inte gått, 09.01 har den just gått.

Färden gick till ett minförråd som gjorts om till museum. Där fick vi en initierad visning av en pensionerad officer vid namn Eero Auvinen som kunde allt om de minor som fanns och ännu till stor del finns i Östersjön. Bussen körde sedan in på Flottbasen i Pansio, där vi endast fick beskåda

anläggningar och fartyg från bussens insida. Intrycket var att området var mycket stort kanske större än Berga och hade många kajmeter.

Efter hemkomst lämnade Göran Ringqvist över FC skapet till Åke Foghammar som anlant med färjan på morgonen. Besättningen blev sysselsatt av besökare och Åke fick genast ett uppdrag från Veteranflottiljen att presentera projektet M20 vid det symposium som skulle hållas kl. 15.00. Mikko höll i en specialvisning av de båda torpedbåtar som ligger i hallen och vi fick gå ombord, vilket inte är vanligt.

Symposiet hade samlat en del åhörare från Åbo, men merparten kom ändå från Veteranflottiljen. Varje fartyg fick presentera sig och sin historia om hur fartyget räddats samt hur man driver verksamheten idag. Veteranflottiljen presenterade sig som den paraplyorganisation man är och redogjorde för sin vision om ett "Forum Marinum" på Gålö.

Förbindelseofficeren propsade på att få köra Göran R till flyget. Det visade sig vara Kommendör Aimo Jokela som ville vädra sin veteranbil en gul Citroën 2 CV. Han tyckte det skulle vara ståndsmissigt för en VeteranFC. Vi kom fram i tid även om 3:an var lurig att få i.

Måndag 27/8

Med delvis ny besättning lämnade vi Forum Marinum efter en intressant och givande helg. Åbo kan med fördel besökas även som turist. Färden mot Åland och Mariehamn gick samma väg som ditresan. Väderleken bjöd dock på något sämre förutsättningar med vind och mer regn. Men även på resan västerut kom solen fram med jämna mellanrum.

Framåt kvällen anlände vi till Mariehamn och kunde förtöja på utsidan av T56 vid Lotsbryggan. Då lågsäsongen börjat för segelklubben, var omklädningsrummet för damer och herrar sammanslaget och uppdelat mellan vissa tider. Då damerna inte lämnat omklädningsrummet på avsedd tid, blev några av oss mer prydda lite fördröjda men kunde gå in i bastun strax efter kl 18.

Vi fick också levererat ett antal nummer av Tidningen Nya Åland till M 20 med den artikel som gjordes i samband med vårt besök på vägen till Åbo. Besättningen bjöds ned i Gunrummet för lite stärkande dryck innan kvällen avslutades med en mycket god och näringsriktig måltid på Åss-paviljongen i hamnen.

Tisdag 28/8

Tisdagsförmiddagen bjöd på en utmaning för Robotbåten R142 Ystad. Då det under natten anlant ett kryssningsfartyg som förtöjt ett fåtal meter bakom Ystad gick det inte att komma ut på ett säkert sätt. M20 fick förfrågan om att assistera genom att dra ut aktern på Ystad vilket inte mötte hinder. Eftersom T56 inte värmt sina motorer och skulle gå mot Sverige före M 20 kopplades T56 vid M 20:s sida och vi dansade in M 20 på insidan av T56. När allt detta var avklarat kunde de av besättningen på M 20 som inte varit på Sjöfartsmuseet gå upp till det planerade besöket.

Vi avnjöt lunch ombord innan avgång och vi kastade därefter loss strax efter kl 13. Även denna dag bjöd på lite mer vindar och omväxlande väder i övrigt. Resan mot Fejan gick längst samma rutt som i onsdags. Då det visade sig att bryggan vid Fejans Krog inte kunde leverera elektricitet i tillräcklig mängd till M 20, ställdes förfrågan till familjen Sjöblom som vi gästade för några dagar sedan huruvida det gick bra att använda deras brygga. Detta gick utmärkt och vi lämnade en ersättning på 100 kronor för uttagen el. Under några timmar innan maten var det fria aktiviteter, och några vilade sig i bingen, medan andra valde att vandra på den vackra ön.

Framåt kvällen var det dags för middag, och besättningen vandrade mangrant vägen mot Fejans Krog. På vägen gjordes stopp vid det gamla karantänssjukhuset Von Döbeln där Åke berättade om ställets historia. Framme vid krogen intogs en mycket god måltid i glada vänners lag medan mörkret lade i sig över skärgården och Ålands hav.

Onsdag 29/8

Onsdagen bjöd på strålände väder och framåt dagen också värme. Vi gick genom Stockholms skärgård samtidigt som den del av besättningen som inte var upptagen med fartygets säkra framförande genomförde rent skepp.

Det uppstod ett problem med matlagning och disk, då ett antal säkringar brunnit upp. Elfelet gick inte att lösa under dagen, och vår lunch såg ut att bytas från soppa till något enklare. Varför inte vaniljyoghurt? Dock löses frågan med uppvärmning genom fartygets mikrovågsugn och var och en kunde inta sin goda soppa rätt tempererad.

På väg mot hemmahamnen gjordes ett stopp på Vaxholms Fästning och muséet där vi fick gratis inträde genom Åkes försorg. Vi kunde snart lägga till vid hemmahamnen vid Wasamuseet, och tackade varandra för en trevlig resa och goda insatser. Under resan har besättningen, under övervakning av FC, fått pröva på att tjänstgöra som VO, VO2 och Rorgångare.

2013

10 april – Dagstur med Odontologiska jaktsällskapet.

25 april – Årsmöte som samlade ca 25 medlemmar.

17 maj – Dagstur i Stockholms inre vatten för sknr 1 Einar Blidberg.

25 maj – Deltagande i "Hamnens dag" i Stocksund för Marina läroverket med besättning och sjövärnsaspiranter.

1-2 juni – Navigationsövningar i Sandhamnsområdet.

27 juni – 14 juli Medlemsresa 2013. 27 juni avgång från Stockholm via Nynäshamn, Arkösund och Västervik till Visby som förtöjdes 29 juni. Deltagande i Almedalsveckan med Lennart Cagnell och Lars Swahn (Bostadsfonden.) 7 juli återresa via Byxelkrok och Kalmar där krans lades på "Håkis" grav, Västervik, Trosa och Sandhamn innan hemmahamnen Vasavarvet som nåddes den 14 juli.

24 juli samt 7 augusti – Dagsturer till Siaröfortet för SMM/Fryshuset

8-11 augusti – Navigeringsövning för SFRO-G

21-22 augusti – Körning för Sveriges Sjömanshus till Sandhamn och åter för inspektion av den blivande "Horsstensleden."

31 augusti – Rundtur i Stockholms hamn för Upplevelsepresent

19 september – Medlemsresa.

23 oktober – Extra medlemsmöte för stadgeändring.

9-10 november – M 20 rustas av.

2014

Årspremiär

Fem söndagspigga M 20-vänner samlades kl. 11.00 och gjorde "Förberedelser för gång"!

Något ringrostiga fick vi fart på de väsentligaste systemen och kunde kasta loss från Jagarpiren.

En sväng in i Nybroviken och sedan runt Kastellet och Kastellholmen och "defilerings" förbi Kungl.

Slottet längs Skeppsbron. Vid Slussen låg ubåtsbärningsfartyget Belos och en ubåt (HMS Halland)

öppen för allmänhetens visning. Besättningarna ombord på Belos och ubåten tittade mer på M 20 än

på sin ringlande kö av nyfikna besökare! Vidare längs Södra bergen och längs Djurgården innan vi

vände åter och förtöjde på Jagarpiren. Manöver, Rr, logg och lod fungerade utan problem.

Glädjande var också att den under vinterns servade VHF:n på bryggan nu åter fungerade perfekt vid

förbindelse-provet! FC Åke F, MtjC Johan B, på däck Rickard W, Johan M och Mike N som alla

spolade däck.

Fredagen 11 april

Charterpremiär

Kl. 17.00 embarkerade i härlig eftermiddagssol 10 st. förväntansfulla passagerare M20 vid

Jagarpiren. Medlemmar ur Odontologiska Jaktsällskapet med Gunnar Håwi och vår ordförande

Johan B anförde truppen till förliga mässen för en informativ sittning med minsveparhistoria och

drink. Efter passage av Nacka Strand och Fjäderholmarna fick gästerna lufta lungorna på däck

medan vi passerade Sverige och Danmarks holmar vid inloppet till Skurusundet. Aftonsolen lyste

på bebyggelsen i Skurusundet och glädjen att få vara med ombord var stor. Under återfärden mot

Jagarpiren lovade flera att bli medlemmar i Föreningen M 20 och återkomma för flera turer! Vid

förberedelserna startade vi även nödbrandpumpen på backen u.a. FC Åke F, MtjC Göran R, på däck

Lars Petré (blivande FC) & Rickard W.

Lördagen den 4 oktober utförde M 20 ett uppdrag i samband med Michael och Mita Zells bröllop.

Brudpar och bröllopfölje färdades från Allmänna gränd till Nybroplan ombord på M/S EVERT

TAUBE och M 20 eskorterade under resan. Salut avfyrades.

Söndagen den 14 september arrangerades över hela landet Riksantikvarieämbetets Kulturarvsdagen.

M 20 körde turer för allmänheten från Jagarpiren. Fina bilder tagna av Björn Strömfeldt kan

beskådas [här](#).

”Visbyresan” 2014, Etapp C

Söndag em den 13/7 förtöjde M 20 tryggt utanpå MUL 13 Kalmarsund vid Maritman i Göteborg. Nedan följer en resumé av resan.

Tisdag 8/7

Jag tog över FC skapet i Karlskrona tisdag em efter Lars Petré, som kört Etapp B. Besättningen för övrigt var Lars Landström (chief) samt Eric Jannerfeldt, Jan Frumerie och Carl Krusell.

Efter samkvämet på en av torgets pubar fick jag se den största glass jag någonsin mött. Bakom den fann jag så Eric....

Onsdag 9/7

Vi lämnade Karlskrona i sol något tidigare än planerat, då vi på vår väg till Ystad, måste gå in i Nordersund för att bunkra diesel. Efter Hasslöbron kom vi ut på Hanöbukten med en frisk ostan i häcken. Bunkring och lunch intogs i ett blåsig Nordersund. Väl ute igen hade vi vind och sjö, som nu hade ökat till kuling, tvärs om bb. För att inte rulla så mycket beslöt jag ändra kursen så att vi fick sjöarna på bb bog. Efter att ha gått så under en tid bytte jag i en vågdal till en kurs med sjön på bb låring. Det gav en mycket lugnare gång. I höjd med Simrishamn var det så åter dags att gira för att komma ut från land. Då var sjöarna någon meter och vindstyrkan säkert uppe i 17 m/sek.

Rorgångaren hade fullt sjå att hålla kursen eftersom inga styrmärken fanns (inte ens en molntapp) och magnetkompassen dansade runt. Någon gång körde vi därför stäven vinkelrätt i vågorna med följden att Eric och jag fick några duschar. Solen vinden och det varma vädret torkade dock snart kläderna. När jag bedömde att nästa slag skulle föra oss förbi Sandhammaren vände vi med hjälp av sb dikt och saxade maskiner.

Nu blev det åter behagligare och vi kunde surfa på till Ystad utan problem. Vi fick besked att efter en tågfärja hade passerat ut kunde vi gå in, så vi väntade utanför pirarmarna några minuter. På kajen fanns våra danska passagerare Palle Nielsen och Finn Rasmusen och tog tamparna. Detta var välkommet eftersom den hårda vinden låg på från kajen. Det dröjde inte länge förrän Ragnar Westblad också dök upp. Tillsammans marscherade vi upp till Ystad Bryggeri där vi intog en grillbuffé tillsammans med för stället passande dryck.

Torsdag 10/7

Vi fick traffic clearance att lämna hamnen efter katamaranen till Bornholm avgått. Vädret var fortsatt strålande men den ostliga vinden låg fortfarande på. Detta besvärade oss inte alls på vår kurs mot Falsterbokanalen. I kanalen mötte vi ett danskt vikingaskepp och i hamnen norr om bron låg Christer med M21 och väntade på att vinden skulle mojna innan dom gick österut. Vi utbytte hälsningar och körde vidare mot Køge. På vägen övade vi på att bärga man över bord. Eftersom ingen anmälde sig frivilligt fick vi öva med en livboj.

När vi närmade oss vår tilläggsplats sköt Køge Marine Förening salut vilken vi genast besvarade med att skjuta svensk lösen. En delegation på ca 30 personer fanns på kajen och hälsade oss välkomna. Efter samkväm på halvdäck blev vi inviterade till Marinestuen där vi blev rikligt undfägnade under sång och förbrödring. Tapto med flagghalning är en god tradition som avslutning på en trevlig kväll. Några tappra vände stegen till Skipperkroen där ägaren Claus (god vän till Palle och Ragnar) bjöd på historier från handelsflottan samt öl och Gammel Dansk.

Fredag 11/7

Med tolv passagerare och sju i besättningen avgick vi från Køge för att gå till platsen för vraket av Dannebrogen. Här har ca 600 personer sin grav. Vinden var svag och endast en lätt dyning noterades. Køge Marine Förening har som tradition att lägga ned en krans under tal och hedersbetygelser när man passerar med M20. Efter en lång och vemodig signal från M20 satte vi kurs mot Drogden rännan och Köpenhamn. Inpasseringen skedde genom Linetteløpet. Vi passerade den lille Havfruen och strax därefter en Nato styrka med danska, tyska, estniska och litauiska (?) örlogsfartyg vid Amalienborg. Vid inloppet till Nyhavn vände vi och gick tillbaka förbi Operahuset. Den tidigare marinbasen Holmen är nu museum och där låg bla. Fregatten Peder Skramm, en torpedbåt och en ubåt.

Väl ute i Öresund igen satte vi kurs nord för att göra ett strandhugg på Ven. Lunch intogs under gång och Janne fick beröm för sin fisksoppa. Rundstycken därtill hade Palle köpt hos bagaren på morgonen. Efter vi förtöjt i Kyrkbackens hamn gavs det möjlighet till fria aktiviteter i land under två timmar. Nästa stopp blev Helsingør där det gäller att passa upp med den täta färjtrafiken. Här steg elva av våra danska vänner av samt Ragnar. Aage och Søren (far och son) Mikkelsen hade glädjande nog valt att följa med till Göteborg. Vi gick ut i trafiksepareringen norrut till Höganäs för

natthamn. Efter en del övertalning lyckades Calle fixa ett bord på Hamnrestaurangen där vi för tids vinnande åt en räktallrik.

Lördag 12/7

Sovmorgon. Avgång 09.30. Fint väder men nu mer moln och ökande vind från NO. Efter rundning av Kullens fyr satte vi kurs över Skälderviken mot Torekov där vi hade ett lunchstopp inplanerat. Vår medlem och tillika besättningsman Lars T Jonsson hade ordnat med kajplats och bjudit ner hela Torekov till kajen när vi kom. Det visade sig snart att anledningen till folksamlingen var att man höll på att bärga en motorbåt som grundstött på natten. För dem som ville åka ut till Hallands Väderö var uppehållet tajmat med turbåten dit. Våra danska passagerare tog tillfället i akt och kom tillbaka nöjda och ännu mer solbrända. Under tiden hade vi öppet skepp och samlade in lite kosing. Vid tretiden vinkade vi adjö till Torekov och körde norrut. Vi gick innanför Tylön och signalerade till Erics fru som stod på klipporna. Därefter till Falkenberg och in i Ätran. Eric mönstrade av här. Alldeles vid den gamla stenbron hittade vi övriga en bra restaurang med en prima grillbuffé. Regnet kom vid tio tiden och det regnade hela natten.

Söndag 13/7

Avgång kvart över sju i regn. Det blev några långa ben norrut med tidvis dålig sikt och någon sjöhävning. Norr om Varberg lättade det upp lite så jag bestämde att gå in och runda Vendelsö för att vinka till hustrun. Vi passerade därefter ut mellan Malö och Onsalalandet för att via farleden ta oss till Valö fyr, vilken utgör början på Göteborgs södra skärgård. Regnet hade nu övergått i regnskurar.

Söder om Donsö gjorde vi en avstickare för att följa en militärled fram till Christenssons Oljor på Styrso där vi bunkrade. Färden gick sedan förbi Käsö och Korshamnsrännans militärled förbi Saltholmen, Långedrag, Göteborgs Garnison, Nya Varvet, under Älvsborgsbron och förbi Ostindiefararen Götheborg innan vi förtöjde vid Maritiman. Efter klargöring och rent skepp lämnade vi M 20 för att var och en ta sig hem till sitt. Ett särskilt tack till Aage och Søren för all hjälp med att styra, förtöja samt hissa och hala flagga och gös!

Charter 15/7

Glada och förväntansfulla medlemmar i Luculli Gille embarkerade M20 vid Maritiman i ottan. Färden gick genom Varholmssundet, Kalvsund och Albrectssunds kanal innan vi anlöpte Marstrand.

Vädret hade stadigt blivit bättre och Marstrand bjöd på härligt solsken. Passagerarna fick rikligt med tid att vandra runt i staden och längs kajen. En del tog sig också upp till Carlstens Fästning där kommendanten Eiwe Svanberg basar. Lunch intogs på något av de många matställena.

Undertecknad avlade det obligatoriska besöket på Bergs Café

M20 väckte som vanligt stort intresse och ett flertal besökare fick en visning av fartyget.

På eftermiddagen lämnade vi Marstrand för att återvända till Göteborg. Denna gång gick vi Brunskärsleden och ost om Björkö. Resan bjöd på ömsom regn och ömsom sol. Solen höll sig sedan framme under den senare delen av turen.

Navigationsövning 22 – 24/7

Under sen eftermiddag embarkerade ett antal medlemmar ur Reservofficerssällskapet i Göteborg (ROSIG) M20 vid Maritiman. Förflyttning till natthamnen i Göteborgs södra skärgård gick genom Korshamnsrännan. När vi var väl förtöjda vid den stadiga kajen vidtog förberedelser för den kommande navigationsövningen, med information, preppning av sjökort m.m. Övningsledningen bjöd därefter på en fin grillmiddag.

Under onsdagen gick vi norrut efter dom förutsättningar som givits kvällen innan. Nya moment lades in under övningens gång såsom beskjutning, minfält, att leta upp en u-båt i bottenläge, mm. Hakefjorden, Skåpesund, Lyr, Mollösund, Kråksundsgap m.fl. fina ställen passerades. På kvällen förtöjde vi i Hälleviksstrand där Hamnkaptenen reserverat plats vid ångbåtsbryggan. Ryktet hade spridit sig att det skulle komma en minsvepare och många förväntansfulla hade samlats. M20 hade öppet skepp under någon timma, vilket var mycket uppskattat. Turligt nog hade man placerat en trevlig restaurang alldeles vid kajen, så vi behövde inte svälta.

Torsdagen bjöd på lika fint väder som dagarna innan och nästan bleke. Vi kunde därför utan problem gå utomskärs söderut. Det är inte ofta man vågar gå in bland Pater Noster skären. Där kom förresten en liten 6 m norskflaggad kabinbåt med en äldre herre ombord som på klingande norska frågade om det manne var Marstrands fästning han såg. Vi kunde bara bekräfta detta och bad honom ta det försiktigt bland grynnorna. Lunch intogs ombord vid en kaj i Marstrandsområdet. Efter fortsatta övningar utomskärs gick vi så in i skärgården vid Vinga och förtöjde i södra skärgården där vissa moment genomfördes vid kaj. Därpå följde mörkernavigering innan vi var tillbaka vid Maritiman runt midnatt.

Charter 13/8 dagstur

Fryshuset hade liksom året före hyrt fartyget för en resa till Siaröfortet t.o.r. Passagerarna utgjordes av 10 förväntansfulla tonåringar och två ledare. Ungdomarna delades upp i babords och styrbords vaktkvarter och fick delta i fartygets framförande. De flesta var mycket intresserade och engagerade i sina roller som bl.a. rorgångare och navigatörer. Lunch och visning av fortet var bokad och detta

blev mycket uppskattat av ungdomarna. Återfärden avlöpte utan problem. Det blev lite regn på slutet av färden, annars hyggligt väder.

Charter 13/8 kvällstur

Det Norgebaserade företaget On Track Management bokade en kort sight seeing från en svensk fd Minsvepare. Jonas Nyman tidigare styrelsemedlem i Föreningen M20 bjöd ett antal internationella affärsbekanta på rundturen. Färden startade med en sväng på Strömmen framför slottet. Därefter utforskades Hammarbyhamnen med alla nya byggnader. Besökarna ställde många och kluriga frågor kring dessa. Efter en avslutande rundning av Fjäderholmarna kunde gästerna debarkera vid Vasabryggan för att fortsätta kvällen på annat håll.

Navigationsövning 14 – 17/8

Svenska Flottans Reservofficersförening hyr M20 sedan många år tillbaka för en NavÖ i början av augusti. Detta för att man önskar att medlemmarna skall vidmakthålla de kompetenser som man en gång har skaffat sig i Marinen. M20 är i detta avseende en unik plattform att öva med på samma sätt som när hon ingick i Skoldivisionen.

Övningen var i år förlagd till området söder om Stockholm. Den första dagen avgick vi kl 16 från Vasabryggan. Färden gick genom Skurusundet och Baggenstäket innan utmaningarna i navigeringen tog sin början. Girpunkter, ny Kurs, Farligheter och Styrmärken avverkades i snabb takt innan vi sent på kvällen kunde förtöja någonstans söder om Dalarö. Sen middag intogs i Gunrummet på ett annat Veteranfartyg i glada vänners lag.

På fredagen visade sig Mysingen från sin bästa sida och vi fortsatte utomskärs förbi Landsort ner mot Oxelösund. Övningsledningen, Johan von Otter, försåg deltagarna löpande med nya uppgifter så att koncentrationen hela tiden hölls på topp. Efter ankomsten av Oxelösunds skärgård vidtog inomskärsnavigering innan vi förtöjde i fiskehamnen vid 14-tiden. För att även tillgodose den kulturella sidan var ett besök på Femörefortet inplanerat. Föreningens ordförande Per Rödseth guidade oss under några timmar både över och under jord. www.femorefortet.se En militärmåltid serverades i matsalen nere i berget innan vi vandrade tillbaka till M 20 genom skogen.

Foto: Per Rödseth

Foto: Per Rödseth

Lördagen ägnades i stort sett helt åt att bedriva inomskärsnavigering på vår färd norröver. Avslutningsvis passerade vi in österifrån genom Långbälingsund som är en av de klassiska militärlederna. Innanför Mysingen hittade vi vår natthamn där det vankades både bastu och grill.

På söndagen gick vi genom Dalarö och kunde konstatera att det här med Dykpark för att bese gamla vrak nog blivit en succé. Färden gick sedan vidare med inslag av övningsmoment norröver förbi Franska Stenarna och Stavnäs under Djuröbron, genom Vindöströmmar och Lindalssundet förbi Vaxholm och tillbaka till Vasabryggan. Efter rent skepp, genomgång och fotografering embarkerade deltagarna med både nya och uppfräschade kunskaper i sjösäcken.

Reserapport Återtåget etapp 1, 2014

Efter en tids vistelse på västkusten och i Göteborg var det så dags att vända stäven mot Stockholm och hemmahamnen.

Fredag 1/8

Kl. 10 kastade vi loss från Maritiman med 8 personer ombord. Färden gick i gott väder uppför Hisingsippi, även kallad Göta Älv. Vid första slussen i Lilla Edet kunde vi testa rutinerna för slussning i Trollhätte Kanal. En timma senare var det dags att finslipa detaljerna när vi tog oss upp genom de fyra slussarna i Trollhättan. I den sista slussen vid Brinkebergs kulle, strax innan Vänersborg var vi proffs på slussning. I Vänersborgs Gästhamn blev vi anvisade en kaj där det behövdes skohorn för att komma in. Det hade varit bättre att ta hjälp av fender visade det sig. I Vänersborg kunde vi varmt välkomna Rickard, Ulrika och Tore Wallmark. Under Ulrikas ledning tog vi sikte på en av henne utvald restaurang där vi blev undfägnade till belåtenhet.

Möte vid järnvägsbron Trollhättan

Lördag 2/8

Efter lite manövrerande kunde vi så komma iväg från gästhamnen och bege oss ut på Vänern. Vädret var fortfarande strålande med bara en lätt krusning på vattnet. Vi tog oss in i Ekens skärgård vid Navens fyr. Denna inomskärsled är mycket vacker och på sina ställen ganska trång. Lunch intogs vid bryggan utanför Läckö slott. Besök på slottet och bad blev en begivenhet för många.

Färden från Läckö förbi Mariestad och vidare till Sjötorp företogs i ett övervägande molnigt och lite lätt blåsigtt väder.

Under lunchen nåddes jag av ett SMS från Göta Kanal där man meddelade att kanalen skulle stängas 17:00 istället för som brukligt 18:00. Detta på grund av en årligt förekommande kanalsimning. Efter telefonkontakt visade det sig att vi måste vara vid första slussen 16:30 för att komma upp till övre bassängen som var vår natthamn. Vi ökade då farten och kom fram 16:25. Det visade sig dock att man redan lagt ut trappor, bryggor och annat inför simningen, varför vi ombads vänta. Jag var inte glad åt att, för det första informationen kom så sent som några timmar innan och för det andra att man inte hörde av sig igen när man såg att det inte skulle gå med 16:30 heller. Nu brände vi diesel i onödan! Väntan blev lång. När det var uppröjt kunde vi slussa upp tre slussar. Först strax efter 21:00 låg vi på vår plats för natten. Trots detta hann vi med en runda av restaurangens grillbuffé innan dom stängde köket.

Läckö slott

Söndag 3/8

Morgonen bjöd på väderomslag med växlande molnighet och skurar med vindbyar.

Slusstekniken i Göta Kanal skiljer sig från den i Trollhätte kanal. Nya rutiner arbetades in vilka satt bra efter bara några slussar. Tore var till stor hjälp i land under slussningen och han cyklade från sluss till sluss. Stort tack Tore. Innan järnvägsbron i Lyrestad måste vi lägga till och vänta på att ett åskväder skulle dra vidare. Man öppnar nämligen inte broar och slussar då på grund av risken för blixtnedslag och strömbrott. Först efter en dryg timma kunde vi köra vidare. Efter 19 slussar och ett antal lands- och järnvägsbroar i Göta Kanal kunde vi förtöja i Töreboda, drygt 91 m över havet. Jag lämnade över till Åke Foghammar som fortsätter med etapp 2 och 3.

Bland korn och vete

2015

Reserapport Visby – Stockholm, 5 – 8 juli 2015.

Efter det att babords maskin visat för lågt oljetryck återvände vi till basen.

Denna dramatiska information härrör sig tack och lov inte från M20 utan till en av Gotlandsflygs maskiner. På grund av denna incident anlände jag till Visby med fem timmars försening torsdagen den 2 juli.

Besättningen hade lämnat och jag vaktade M20 ensam den natten. Under fredagen anmälde sig Carl Krusell som jungman och på lördagen Kim Hamilton som MtjC. På lördagen kom färgpytsen fram och SB sidan fick sig en välbehövlig omgång.

Söndag 5 juli. Med Göran Ringqvist som FC, Kim som MtjC och Calle som jungman lämnade vi Visby kl. 9 och satte kurs mot Västerviks anföringsboj. Inga passagerare.

Vädret var fortfarande fint men ett litet omslag kunde märkas. Vinden var svag till måttlig från SW och knappt någon sjögång alls. Efter att vi väl passerat den nord-sydgående trafiken slog vi stopp och åt en lunch på smulorna efter Almedalsveckans frossande samtidigt som vi saknade Janne Frumeries kokkonster.

Vi tog en sväng söderut för att först gå igenom Spårösund innan vi gick in i hamnen.

Vid SVK gamla hemvist höll några från Flottans Män till, vilka jag inbjöd att besöka M20 när vi lagt till i Västervik. En man kom senare ombord för att informera sig inför en artikel som han skulle skriva i den lokala medlemstidningen.

Eric Jannerfeldt och Jan Frumerie anslöt i Västervik. Janne gjorde upp matsedel och inköpslista. En trio avdelades för att leta upp en matvarubutik, vilken efter viss rundgång till slut hittades.

En italiensk krog fick stå för kvällens mat, vilken åtnjöts i solnedgången.

Måndag 6 juli. I lätt duggregn och något ökad vind gick vi inomskärs nordvart tätt följda av Saga Lejon. Efter ett tag drog hon med sina 14 knop förbi oss. Lunch intogs under gång.

På Finnfjärden drillades besättning och passagerare med MOB övningar. Det verkar som Williamson vann över Boutakoff.....

Via Lagnöströmmen angjorde vi Slätbaken. Vinden hade ökat till kuling från W när vi förtöjde vid Stegeborgs restaurangbrygga. Middag intogs i restaurangen under snapssång. Bl.a. undervisade Calle, till övriga gästers stora förvåning, i hur Finska Flottans skål genomförs. En morfar sade att hans 4-åriga barnbarn hade fått ett minne hon aldrig glömmer.

Tisdag 7 juli. Molnigt och fortsatt blåsig, från väst. Eftersom vi skulle österöver och sedan norrut i lä av land blev det inga problem med sjöhävning. Mellan Arkösund och Oxelösund fick vi fel på 24 V nätet med påföljd att vissa enheter blev strömlösa samt att brandlarmet gick igång. Felsökning påbörjades och efter konsultation med Magnus Faxén på telefon kunde vi åtgärda felet. Det termiska skyddet i Victron laddaren hade löst ut. Efter återställning fungerade allt igen.

Vädret inbjöd inte till exkursion i Oxelösund varför vi fortsatte förbi och genom Stendörren samt Sävsundet. Lunch under gång. Vid Oaxen sniffade vi runt för att reka förtöjningsplats för ev. kommande turer. Jag har haft kontakt med personer på Oaxen och man skulle gärna se oss där. Om vi skall dit någon gång får förnyad kontakt tas.

Målet för kvällen var dock Skansholmens Marina vid Skanssundet, där vi fått plats längst in vid en flytbrygga med Sjökrogen i sikte. Trevlig personal och god mat gjorde middagen till en höjdare. Dessförinnan ägnade sig delar av de ombordvarande åt båtvård.

Besöket på Skansholmen var mycket uppskattat och vi fick många spontana besök ombord. Det fotograferades och filmades flitigt. Flera personer förklarade att man gärna ville bli medlemmar. En person swishade in medlemsavgiften direkt.

M20 med sin nya "lösnäsa" vid Skansholmen

Onsdag 8/7. Regn, men knappast någon vind. Innan Slussen i Södertälje fick vi besked om att en tanker var på väg ner och att det skulle dröja. Vi låg och väntade vid Igelstaverket i en dryg timma. Fortfarande regn.

Slussningen i sig var snabbt avklarad och vi stävade upp i Mälaren. Ursprungliga planen var att vi skulle lägga till vid Birka för lunch och guidning. Då vädret var som det var och samtliga ombord redan besökt Birka beslöts enhälligt att fortsätta mot Stockholm.

Regnet upphörde vid Hammarbyslussen och vi kunde senare förtöja i solsken utanpå Spica vid Vasabryggan.

November

Fantastiskt dåligt väder mötte mig ombord M 20 men vad gjorde det för en cyklist som tog bilen pga 5 lit målarfärg. En som dock cyklade var Doktor Erik + i kanten. Vi samlades i styrhytten och gick igenom dagens arb uppgifter, vi var då nio man och sen Sydö kom vid 11 tiden var vi 10 st. Nåt slags rekord kanske? Under idogt regnande o blåst satt vi upp rör på bryggan, fantastiskt att varje gång vi ska göra denna manöver så är den som satt upp förra gången inte med, och jag var allmänt förvirrad o tappade ett rör i H20, hade redan startat morgonen med att sjösätta ett lock till vår låda på kajen. Johan du dyker o hämtar:) Claes tyckte att han inte var där för att fika, så när resten satt nere i värmen o käkade kakor, så gjorde han klart alla rören. Vad gjorde resten då? Allmän täckning av jollen, epirb, ankarspel, nedtagning av jolleanordning o trädurkar, osv osv till Finngrundet. Faxen höll till i maskinrummet o slipade ventiler, eller vad nu han gör därnere. Nästa gång ska vi rensa gråvatten o då får vi se vem som är MAN eller MUS. Vi har bestämt att ta bort radiatorerna på bryggan och det är också ett kommande jobb. Lunch fick vi redan kl 12:00 bestående av Mercues korv, pasta med persilja o vitlök samt pinjenötter o mozzarellaost. Eftersom det nu regnade så blev det inte några bilder från dagen.